

विद्या प्रतिष्ठानचे

डॉ.सायरस पुनावाला स्कूल (सी . बी .एस .ई) बारामती

वार्षिक नियोजन शैक्षणिक वर्ष - २०२४-२०२५

वर्ग	इयत्ता - दहावी		विषय: मराठी					
अ.क्र	महिना	शीर्षक	शैक्षणिक उद्देश	शैक्षणिक साहित्य	उपक्रम	मूल्ये कौशल्ये	कामाचे दिवस	समवाय
1	मार्च	सेतू अभ्यास, व्याकरण घटकांची उजळणी	पुनरावलोकन	पुस्तक, शैक्षणिक चित्रित, चार्ट	सेतू चाचणी		23	भाषाभ्यास
		तू बुद्धी दे (प्रार्थना)	विविध पद्य प्रकारांना चली लावून त्यांचे सादरीकरण करणे.	शैक्षणिक चित्रित				
		संतवाणी - अंकीला मी दास तुझा देणे.	संत साहित्याची ओळख करून देणे.	शैक्षणिक चित्रित,पुस्तक	संत एकनाथ यांची माहिती मिळवा व त्यांचा एक अभंग लिहा.	एकनिष्ठा, संवेदनशीलता		इतिहास
		उपयोजित लेखन - निबंध लेखन	योग्य म्हणी, वाक्प्रचार यांचा वापर करून स्वतःचे विचार मांडणे.	विविध निबंध प्रकारांचे नमुने	निसर्ग माझा सोबती ' निबंध लिहा.	लेखन कौशल्य		भाषाभ्यास
2	एप्रिल	शब्दांच्या जाती (सव्याय)						
		१.नाम	विद्यार्थ्यांना नाम, सर्वनाम म्हणजे	चार्ट , पुस्तक	नाम सर्वनाम वापरून पाच - पाच वाक्य बनवा.	लेखन कौशल्य	24	भाषाभ्यास
		२.सर्वनाम	काय ते सांगता येणे.					
		शाल (गद्य)	विविध वस्तूंच्या संदर्भातील	शैक्षणिक चित्रित ,पुस्तक,	तुमच्या आवडणाऱ्या वस्तुशी निगडित	संवेदशीलता		समाजजीवन
			आठवणींचे मोल आपल्या आयुष्यात	कथन पद्धत	असलेल्या भावना तुमच्या शब्दात लिहा.			
		फार महत्वाचे असते हे समजणे .						

		उपास (गद्य)	मध्यमवर्गीय लोकांचे संकल्प व	पुस्तक, चित्रे	तुम्ही केलेल्या संकल्पाविषयी माहिती लिहा.	लेखन कौशल्य	आहारशास्त्र	
			त्याची पूर्तता यातील पडणारे अंतर					
			पाठाधारे स्पष्ट करणे.					
3	मे	उपयोजित लेखन - कथा लेखन	दिलेल्या मुद्द्यांच्या आधारे योग्य	विविध कथा प्रकार		लेखन कौशल्य, श्रवण कौशल्य	भाषाभ्यास	
			विरामचिन्हांचा वापर करून कथा					
			लिहिता येणे.					
		स्थूलवाचन -	विविध साहित्याची समजपूर्वक वाचन	पुस्तक, कथन पद्धती		वक्तशीरपणा, श्रमप्रतिष्ठा	विज्ञान	
		मोठे होत असलेल्या मुलांना	करून त्याचा आस्वाद घेता येणे.					
		दोन दिवस (कविता)	दुःख दुःख पचवून नव्याने जगण्याची उमेद निर्माण करणे. हे कवितेच्या माध्यमातून विद्यार्थ्यांना समजावणे.	पुस्तक ,स्पष्टीकरण पद्धत	तुम्हाला जर अपयश आले तर त्यावर त तुम्ही कसा मार्ग काढाल ते लिहा.	संवेदनशीलता, लेखन कौशल्य	7 समाजजीवन	
4	जून	चुडीवाला (गद्य)	समाजात राहताना आपण त्याचे	शैक्षणिक व्हिडिओ, पुस्तक	चुडीवाला सारखे इतर व्यवसाय करणाऱ्या	श्रमप्रतिष्ठा, संवेदनशीलता	20 समाजजीवन	
			देणे लागतो ही जाणीव निर्माण करणे.		एखाद्या व्यवसायिकाची मुलाखत घ्या.			
					प्रथम घटक चाचणी			
				व्याकरण - समास व त्याचे प्रकार	समास ओळख	चार्ट, स्पष्टीकरण पद्धत	दिलेले सामासिक शब्दांचे समस ओळखा.	लेखन कौशल्य

5	जुलै	उर्जशक्तीचा जागर	प्रतिकूल परिस्थितीतही जिद्दीने आपले	शैक्षणिक चित्रफीत, पुस्तक,	शालेय जीवनातील विद्यार्थ्यांची कर्तव्य	लेखन कौशल्य, श्रमप्रतिष्ठा	25	सामान्यज्ञान, विज्ञान
		शिक्षण पूर्ण करणाऱ्या माशीलकरांविषयी	स्पष्टीकरण पद्धत		कोणती ते लिहा.			
		विद्यार्थ्यांना माहिती करून देणे.						
		फुटप्रिंट्स	आपले आयुष्य जगत असताना पर्यावरणाचे संतुलन	शैक्षणिक चित्रफीत, पुस्तक,	वृक्षवल्ली आम्हा सोयरे - या विषयावर निबंध लिहा.	लेखन कौशल्य, श्रमप्रतिष्ठा		सामान्यज्ञान, विज्ञान
		राखणे कसे गरजेचे आहे हे माहित करून घेणे.	स्पष्टीकरण पद्धत					
		औक्षण (कविता)	देशवासीयांसाठी स्वतःच्या प्राणाचीही पर्वा न	पुस्तक,चित्रे, स्पष्टीकरण पद्धत		राष्ट्रभक्ती, राष्ट्रीय एकात्मता		भारताच्या स्वातंत्र्याचा इतिहास
		करणाऱ्या सैनिकांचे महत्त्व विशद करून सांगणे.						
6	ऑगस्ट	वाक्यचे प्रकार - विधनार्थी वाक्य, शुद्धलेखनाच्या	वाक्याचे प्रकार ओळखता येणे	चार्ट, स्पष्टीकरण पद्धत	अभ्यासक्रमात दिलेल्या वाक्यप्रकारांचे	लेखन कौशल्य	25	भाषाभ्यास
		उद्गारार्थी वाक्य, प्रश्नार्थी वाक्य	नियमांचे पालन करता येणे.		पाच - पाच वाक्य लिहा.			
		पत्रलेखन (औपचारिक)	पत्रलेखनाचे प्रकार समजावून सांगून औपचारिक	विविध पत्र लेखनाचे नमुने	मागणी पत्र व तक्रार पत्र लिहा.	लेखन कौशल्य		भाषाभ्यास
			पत्रलेखन कसे करावे हे सांगणे.					
7	सप्टेंबर	रंग साहित्याचे (गद्य)	मराठी साहित्यातील विविध कलाकृतींचा	मराठी भाषेतील विविध साहित्य प्रकार	तुमच्या आवडत्या साहित्य प्रकाराविषयी सृजशीलता		24	भाषाभ्यास
			विद्यार्थ्यांना परिचय करून देणे.		माहिती लिहा.			
		उजळणी		प्रथम सत्र परीक्षा				

8	ऑक्टोबर	अव्यय / अविकारी शब्द	अव्यय व सव्य यातील फरक ओळखून	चार्ट, PDF, स्पष्टीकरण पद्धत		लेखन कौशल्य	19	भाषाभ्यास
		क्रियाविशेषण अव्यय	त्याचा लेखनात उपयोग करता येणे.					
		शब्दयोगी अव्यय						
		काळ व काळाचे प्रकार	विद्यार्थ्यांना काळ व त्याचे प्रकार ओळखून	स्पष्टीकरण पद्धत	विविध काळातील पाच - पाच वाक्य लिहून	लेखन कौशल्य		भाषा अभ्यास
			लेखन करताना त्याचा वापर करता येणे.		त्यातील फरक स्पष्ट करा.			
		स्वप्न करू साकार (कविता)	कृषी संस्कृती व शेतकरी यांच्या विषयी	पुस्तक, फलक, स्पष्टीकरण पद्धत	तुमचे स्वप्न पूर्ण करण्यासाठी तुम्ही	लेखन कौशल्य, श्रमप्रतिष्ठा		पर्यावरण शास्त्र
			विद्यार्थ्यांना माहिती सांगणे.		काय काय कराल?			
9	नोव्हेंबर	खरा नागरिक (गद्य)	शालेय जीवनात शिकवलेल्या गोष्टी फक्त	शैक्षणिक व्हिडिओ, पुस्तक		श्रमप्रतिष्ठा, संवेदनशीलता	23	नागरिक शास्त्र
			अभ्यासापुरता मर्यादित न ठेवता त्या आपल्या	स्पष्टीकरण पद्धत				
			आचरणात आणल्या पाहिजे.					
		लिंग, वचन	शुद्धलेखनाच्या नियमांचा लेखनामध्ये उपयोग	चार्ट, फलक, स्पष्टीकरण पद्धत		लेखन कौशल्य		भाषा व्याकरण
			करता येणे.					
10	डिसेंबर	स्थूलवाचन - व्युत्पत्ती कोश	विद्यार्थ्यांना भाषेचे प्रवाहात येणाऱ्या अनेक	व्युत्पत्ती कोश	व्युत्पत्ती कोशाचे कार्य लिहा.	लेखन कौशल्य	20	भाषाभ्यास
			शब्दांचे त्यांच्या उच्चारांचे व अर्थाचे मूळ					समाज जीवन
			व्युत्पत्ती कोशाच्या अभ्यासातून उलगडून दाखवणे.					

		व्याकरण - उभयान्वयी अव्यय, केवलप्रयोगी अव्यय	विद्यार्थ्यांना अव्यय प्रकाराची माहिती करून देणे व लेखनात त्याचा उपयोग कसा करावा ते सांगणे.	पुस्तक, चार्ट, PDF	उभयान्वयी अव्यय याचा वापर करून पाच वाक्य लिहा.	लेखन कौशल्य		भाषा व्याकरण
		समानार्थी शब्द, विरुद्धार्थी शब्द	एकाच अर्थाचे अनेक शब्द, व विरुद्ध अर्थाचे शब्द माहित करून घेणे.	चार्ट, ज्ञात-अज्ञात पद्धत	पाठ्यक्रमातील समानार्थी शब्द शोधून लिहा.	लेखन कौशल्य		भाषा अभ्यास
		उपयोजित लेखन, पाठ्यक्रमातील पाठांचा सराव व्याकरण सराव					23	भाषा अभ्यास
11	जानेवारी		पुनरावलोकन, उजळणी	पुस्तक		संवाद कौशल्य, लेखन कौशल		भाषा अभ्यास

सौ. उमा साळुंखे
(विषय शिक्षक)

पूर्व परीक्षा

प्राचार्या